

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola „Čtyřlístek“, Praha 2, Římská 27

Římská 27/1255, 120 00 Praha 2

Identifikátor školy: 600 035 417

Termín konání inspekce: 12. a 13. listopad 2003

Čj.:	012374/03-1404
Signatura:	oa2ax106

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola (dále MŠ) „Čtyřlístek“ vznikla sloučením původně dvou mateřských škol : MŠ Římská 27 a MŠ Londýnská 19. Předškolní zařízení je právním subjektem a jeho součástí jsou i dvě školní jídelny, které zajišťují stravování dětí v obou budovách. Zřizovatelem školy je Městská část Praha 2, Náměstí Míru 20/600, 120 39 Praha 2. Kapacita školy je stanovena v rozhodnutí o zařazení do sítě škol na 134, kapacita jídelny činí celkem 200 jídel. Děti jsou rozděleny do šesti tříd, přičemž v Římské ulici je zapsaných 63 dětí (jedna třída je věkově homogenní a dvě heterogenní), v Londýnské ulici je ve třech věkově homogenních třídách celkem 68 dětí. Děti jsou přijímány podle kritérií stanovených zřizovatelem. Počet zapsaných dětí je v souladu s dohodou o počtu tříd a počtu dětí pro školní rok 2003/2004, uzavřenou mezi ředitelkou školy a zřizovatelem.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Pedagogický kolektiv mateřské školy tvoří ředitelka a devět učitelek, z nichž většina splňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Pouze jedna učitelka absolvovala středoškolské vzdělání v jiném oboru a požadovanou podmínku nesplňuje. Ředitelka školy vystudovala magisterské studium předškolní pedagogiky na PF UK a v současné době dokončuje doktorandské studium. Kolektiv je zčásti stabilizovaný, provoz ztěžuje na obou budovách snížený počet učitelek o jednu. Ne zcela ideální se jeví zařazení začínající učitelky do třídy s ředitelkou školy.

Organizace chodu školy je dána organizačním řádem. Ředitelka si ponechala veškeré rozhodovací pravomoci včetně kontrolní a hospitační činnosti, dílčími úkoly pověřila jednotlivé učitelky. Statutární zástupkyně (bývalá ředitelka) má zkrácený pracovní úvazek a na odloučeném pracovišti organizačně zabezpečuje provoz, rozděluje služby pedagogických i nepedagogických pracovníků a zajišťuje kontakt s rodiči. Jedna z učitelek v kmenové budově je pověřena zajišťováním služeb a ředitelku zastupuje v době její nepřítomnosti na škole. Práci učitelek na obou budovách ztěžují oddělené provozy s převáděním dětí do jídelny. Informační systém je založen na ústním i písemném předávání informací. Důležité informace jsou předávány proti podpisu. Ředitelka je se zástupkyní v úzkém kontaktu, což jí pomáhá získat dostatek informací k zabezpečení provozu školy. Pedagogické porady jsou organizovány na jednotlivých pracovištích odděleně. Z porad, konaných na kmenovém pracovišti, jsou doloženy zápisy obsahující řešení organizačních i metodických otázek, porady na odloučeném pracovišti se nedokladují. Zásadní význam mají společné porady, při kterých se mimo společných organizačních otázek řeší i otázky koncepční a metodické. Avšak malá

četnost těchto společných porad neumožňuje jednotné předávání informací, nedochází k pravidelnému zobecňování závěrů z kontrolních zjištění a tím ztrácí porady funkci poradního orgánu.

Ředitelka školy vytvořila jednotný vzdělávací program, společný pro obě pracoviště a rámcově sjednotila organizaci činností. Nárůst pracovních povinností souvisejících s přechodem školy do právní subjektivity a se spojením dvou zařízení organizačně velmi dobře zvládla. Ve spolupráci se zřizovatelem se zaměřila na zlepšení materiálně-technických podmínek vzdělávací činnosti včetně obnovy vybavení a zařízení v obou budovách, což se negativně projevilo v oblasti metodického vedení některých učitelek a v nedůsledné kontrolní činnosti. Kontrolní činnost má především formu namátkových hospitačních vstupů, které písemně neeviduje. Nízký je počet provedených hospitací s písemně stanovenými závěry a následným osobním projednáním s učitelkami. Nedostatečné zobecnění závěrů z hospitační činnosti při pedagogických radách kvalitu kontrolní činnosti snižuje.

Ředitelka školy je odborně zdatná a má přehled o současných trendech v předškolní výchově u nás i v zahraničí. Pro učitelky je vzorem v dalším vzdělávání. V letošním školním roce jsou všechny přihlášeny na vzdělávací akce pořádané pražským nebo středočeským pedagogickým centrem. V uplynulém období se různých seminářů a přednášek zúčastňovaly především učitelky odloučeného pracoviště, což se projevilo ve zvýšené kvalitě sledovaných činností. Výběr vzdělávacích akcí ředitelka ponechává na učitelkách. Předávání získaných informací není systematické.

Mateřská škola má vytvořen vlastní evaluační systém, postavený na úrovni třídního hodnocení, které učitelky společně na třídách provádějí. Výsledky ředitelka analyzuje a používá jich při dalším plánování. Svůj erudovaný přístup prokázala při rozborové činnosti po provedených hospitacích tím, že dokázala vystihnout klady i nedostatky v práci učitelek.

Personální podmínky výchovně-vzdělávacího procesu mají dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Obě budovy mateřské školy mají podobné podmínky v uspořádání prostor pro pobyt dětí. V MŠ Římská je předškolní zařízení umístěné v přízemí, s jednou třídou přes chodbu obytného domu, odloučené pracoviště v Londýnské ulici je situováno v prvním patře, s jednou třídou v přízemí. Obě oddělené třídy mají samostatné zázemí (dvě až tři menší místnosti, sociální zařízení a šatnu), stravování probíhá ve stabilních jídelnách, kde se děti střídají (svačina pro nejmladší děti v MŠ Římská je organizována v jejich vlastních prostorách). Organizace přechodů je lépe promyšlená na odloučeném pracovišti, uspořádání prostor umožňuje větší samostatnost dětí i individuální uspokojování potřeb (jednotlivci se mohou vracet ke hrám od svačiny i oběda, hygiena je plynulá), nutnost společných přechodů je pouze u třídy v přízemí. Interiéry obou budov prošly v poslední době rozsáhlými rekonstrukcemi (výměny obkladů sociálních zařízení, podlahových krytin, nábytku, v MŠ Římská i oken a dveří). Prostředí je vkusné, čisté, nábytek je moderní a přiměřený vzhledem k věku a velikosti dětí. V MŠ Římská byly esteticky upraveny i šatny, okna do světlíku byla zakryta vertikálními žaluziemi v pastelových barvách, pro učitelky, ředitelku a vedoucí školní jídelny bylo vytvořeno potřebné zázemí v suterénu. Jedna ze vzniklých místností je využívána jako keramická dílna. Zahrady obou pracovišť jsou ve vnitroblocích, jejich vybavení je postupně obměňováno, umístění mezi obytnými domy vytváří klidné a bezprašné prostředí pro pobyt dětí venku.

Ve všech třídách jsou umístěny hračky v dostupných policích a mobilních kontejnerech, což děti ke hrám dostatečně motivuje a podporuje jejich samostatnost při výběru i úklidu. Hračky i další pomůcky jsou zastoupeny v nejrůznějším provedení i účelu (konstruktivní stavebnice, zařízení pro námětové hry, drobný materiál, výtvarný materiál a další). V obou objektech je funkční audiovizuální technika, v MŠ Římská jsou instalovány počítače dle projektu KIDSMART (v době inspekce nebyly využívány). Pracoviště se výrazně odlišují svým zaměřením : vybavení v Římské je převážně sportovního charakteru a děti využívají drobné náčiní i náradí i v průběhu dne, v Londýnské je charakteristické zaměřením na estetickou oblast, výzdoba je tvořena výtvarnými a pracovními objekty, jejichž zpracování prezentuje používání rozmanitých technik a námětů.

Vybavení obou pracovišť je středem zájmu ředitelky, která při své kontrolní činnosti sleduje využívání hraček i dalších pomůcek. Vzniklé estetické a účelné prostředí obou škol je výsledkem funkční spolupráce ředitelky se zřizovatelem.

Další úpravy předškolních zařízení jsou dlouhodobě plánovány, prioritní je úprava zahrad a jejich dovybavování, neboť vycházky v této lokalitě neumožňují dětem bezpečný volný pohyb.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce mají vynikající úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je jednotný pro obě pracoviště. Základní cíle vycházejí z podmínek, které umístění škol poskytuje (typ škol rodinného charakteru) a stanoví zejména výchovu ke zdravému životnímu stylu, podchycení výjimečných stránek osobnosti dětí a podporu tvořivosti a samostatnosti. Obě pracoviště svým zaměřením stanovené cíle úspěšně naplňují. Roční pracovní plán vychází z hluboké analýzy výsledků výchovně-vzdělávací práce v uplynulém školním roce a určuje priority v kontrolní a hospitační oblasti, v metodickém vedení učitelek včetně plánu dalšího vzdělávání. Přílohou jsou plány pro další oblasti chodu školy. Zpracování školního programu respektuje specifické cíle předškolní pedagogiky a čerpá z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Třídní vzdělávací programy zatím nemají jednotnou formu, svým obsahem vycházejí z průběhu přírodních změn i historických tradic. Jejich zpracování je odrazem zkušeností i teoretických znalostí jednotlivých učitelek, bližší školnímu programu jsou tam, kde učitelky absolvovaly vzdělávací akce k tomuto tématu.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Škola vede povinnou dokumentaci na předepsaných tiskopisech. Učitelky na třídách využívají i další dokumentaci, která má potřebný rozsah. Zvláštní pozornost věnují dětem s odloženou povinnou školní docházkou, příslušná rozhodnutí ředitele základní školy byla doložena. V záznamech o docházce dětí jsou evidovány i důvody jejich nepřítomnosti. Zápisy v Přehledech výchovné práce relevantním způsobem dokladují průběh činností a naplňování vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace je řádně vedena, rovněž další dokumentace vyhovuje potřebám provozu.

Ředitelka se ve své kontrolní činnosti na naplňování vzdělávacího programu zaměřuje cíleně. Forma kontroly však spočívá spíše ve sledování a vyhodnocování zápisů v Přehledech výchovné práce a v posuzování úrovně zpracování třídních programů. Toto téma bylo v uplynulém školním roce hlavním bodem jednání pedagogických rad. Konkrétní hospitační činnost však nebyla na naplňování stanovených cílů důsledně zaměřena.

V letošním školním roce je tento cíl plánován, ale zatím jej ředitelka nerealizovala. Také pedagogické rady neslouží v tomto ohledu jako poradní orgán v plném rozsahu, zjištěné poznatky nejsou zobecňovány.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu není dostatečně účinný.

Skladba činností vychází z denního režimu. Na obou budovách je organizace podřízena stravování, které probíhá v jídelně, kde se děti střídají. Rozpis denních činností je na dislokovaném pracovišti variabilnější, v MŠ Římská dochází vlivem nepromyšlené organizace k prostojům, především v jídelně.

Mateřská škola poskytuje rodičům dostatek potřebných informací. V šatnách na nástěnkách jsou informace k organizačnímu zabezpečení chodu školy i základní pokyny ke stravování dětí. Učitelky zde vyvěšují práce dětí s aktuálně plněnými úkoly, ale chybí zde plán výchovně-vzdělávací činnosti pro školní rok. V obou budovách mohou rodiče vstupovat do tříd, adaptace nově nastupujících dětí probíhá individuálně. Rodiče získávají řadu informací o dětech a jejich vývoji od učitelek při každodenním osobním styku při předávání dětí. Zástupci rodičů s ředitelkou spolupracují a pomáhají při výběru a organizačním zajištění různých akcí v průběhu školního roku. Podílejí se i na sponzorování některých akcí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hospitace byly provedeny u šesti učitelek na obou pracovištích.

Na kvalitu výchovně-vzdělávací práce má pozitivní vliv delší praxe většiny učitelek a jejich schopnost aplikovat nově získané poznatky. Rezervy jsou patrné u učitelky, působící v mateřské škole druhým rokem.

Spontánní a řízené činnosti

Podnětné prostředí je ve všech třídách vytvářeno především nabídkou hraček a možností volného výběru. Kvalitní hrová činnost se rozvíjela v MŠ Římská až po svačině, do té doby se děti během scházení rozdělily do svých tříd a vzhledem k určené době pro pobyt v jídelně byly hry záhy ukončeny. Jelikož rozpis denních činností vymezuje před svačinou pohybové aktivity, musí děti veškeré hračky uklidit a hra po svačině začíná opět od začátku. Dostatečný čas a skutečný hrový prožitek měly děti ve dvou třídách v Londýnské. Hra probíhala od scházení dětí prakticky nepřetržitě, pohybová aktivita byla zařazena až do doby před vycházkou a byla pro děti alternativou ke hrám, což většina dětí využila. Hry byly bohaté, učitelky je podněcovaly vlastním zapojením či verbálně. Některé stavby zůstávaly zachovány.

V průběhu her učitelky děti získávaly ke skupinové výtvarné či pracovní činnosti jednak hotovým výrobkem (skřítek z papíru a listí), jednak improvizovaným příběhem (hra s barvou). Děti byly učitelkami povzbuzovány a kladně hodnoceny za konanou činnost, měly možnost prožít si ji ve vlastním čase a uplatnit svou fantazii. Nejstarší děti se po scházení účastnily řízené pohybové činnosti, která měla charakter širšího bloku, s využitím náradí a náčiní. Zvolená forma cvičení v družstvech umožňovala všem dětem aktivní zapojení a svůj účel splnila. Připomínky byly vzneseny pouze k pohybové hře, kterou si děti nemohly vybrat samy. Po svačině jim učitelka nabídla možnost výtvarné tvorby, až na dvě holčičky však děti zvolily volnou hru. Výrazným prvkem ve všech třídách (Londýnská) byla vzájemná tolerance a ohleduplnost, na poměrně malém prostoru děti dokázaly rozehrát hry v několika

skupinách a vzájemně si nepřekážet. Kvalitní pohybová činnost byla organizována učitelkou v prostorách fitness centra (Římská), kam s dětmi učitelky pravidelně docházejí. Zde mohly děti dokonale využít prostor k volnému i organizovanému pohybu. Dobře promyšlenou organizací, vhodnou motivací a přiměřenou fyzickou zátěží splnilo cvičení požadovaný účinek. Ve vlastních prostorách (Římská) se cvičení omezovalo spíše na protažení a uvolnění, což odpovídá potřebám nejmladších dětí (cvičení nápodobou je uspokojilo). V další třídě začínající učitelka zvolila k řízení poznávací činnosti frontální metodu s převahou vlastního verbálního projevu a neumožnila dětem potřebnou řečovou aktivitu. Další části (pohybová i výtvarná), sice dětem umožnily zapojení, ale nebyly vhodně voleny (možnost úrazu i konfliktů v pohybové hře, malý prostor pro vyvolání představ ve výtvarné části).

Spontánní i řízené výchovně-vzdělávací činnosti dosahují velmi dobré úrovně.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj je zabezpečován v rámci prostorových možností, dovednosti jsou přiměřené věku dětí. Větší důraz je kladen na tuto oblast v MŠ Římská. Naopak děti z MŠ Londýnská mají větší prostor pro rozvoj výtvarných a pracovních dovedností, což dokumentují výstavy a výzdoba celé budovy. Samostatnost je podporována především prostřednictvím sebeobsluhy při všech činnostech, výraznější je podpora autonomie dětí v Londýnské. Komunikativnost dětí je přiměřená věku, opět větší prostor děti dostávají v Londýnské, což souvisí právě s širší možností samostatného pohybu i pružnějším rozpisem denních činností, ve kterém dominuje hra.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti mají velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě předškolních a školských zařízení se shoduje s údaji uvedenými ve zřizovací listině.

Mateřská škola se na veřejnosti prezentuje webovými stránkami, účastní se nejrůznějších výtvarných soutěží a učitelky z MŠ Římská jsou zapojeny do mezinárodního vzdělávacího projektu Sokrates.

Po dohodě s rodiči škola rozšířila vzdělávací program o další nadstandardní aktivity, které pozitivním způsobem rozvíjejí talent a schopnosti dětí. V MŠ Římská si děti mohou vybrat základy výuky anglického jazyka, kterou zajišťuje agentura Acorn, hudebně-pohybový kroužek, předplavecký výcvik, dětský aerobic, zdravotní cvičení, výtvarný a keramický kroužek. Pro děti s vadami řeči škola zajišťuje logopedickou prevenci. V budově v Londýnské ulici si děti mohou zvolit výuku anglického jazyka nebo logopedii.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. SKU05/646/2001 ze dne 30. 3. 2001, vydané Magistrátem hl. města Prahy
2. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha 2, Nám. Míru 20, dne 15. 5. 2001 s účinností od 1. 1. 2001, pod č.j. 485/ŠO/2001
3. Dohoda o počtu tříd a dětí pro školní rok 2003/2004, ze dne 25. 6. 2003 uzavřená mezi ředitelkou školy a zřizovatelem

4. Statistický výkaz škol (MŠMT) V1-01
5. Plán práce pro školní rok 2003/2004 s přílohami
6. Přehledy výchovné práce pro školní rok 2003/2004
7. Evidenční listy dětí
8. Přehled o evidenci docházky dětí
9. Zápisy z pedagogických a provozních porad ve škol. roce 2002/03, 2003/04
10. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve škol. roce 2002/03, 2003/04
11. Rozpis služeb učitelek
12. Zápisy ze schůzek výboru sdružení rodičů
13. Zápisy z plenárních schůzek s rodiči dětí
14. Organizační, provozní a vnitřní řád školy
15. Kniha úrazů
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků

ZÁVĚR

Dobrá kvalita personálních podmínek je dána jednak převahou odborně fundovaných učitelek, které mají většinou zájem o další vzdělávání a jednak přirozenou konkurencí mezi oběma pracovišti. Nedostatky jsou dány především nárůstem administrativních i organizačních povinností ředitelky v nově vzniklém subjektu a tím, že ředitelka zatím nedokázala převést některé ze svých pravomocí na zástupkyni, nebo vedoucí učitelku. Rezervy jsou v nedostatečném metodickém vedení začínající učitelky, kontrolní činnost ředitelky rovněž není důsledná, porady neslouží k řešení pedagogických problémů apod.

V oblasti materiálně-technických podmínek je naopak zřetelná vysoká angažovanost ředitelky. Obě zařízení jsou účelně, moderně a esteticky vybavena a tato vybavenost podporuje úspěšně naplňovat vzdělávací programy.

Výchovně-vzdělávací proces je zajišťován s ohledem na stanovené cíle programu. Rezervy jsou v organizaci denních činností a ve volbě přiměřených metod vzdělávací práce na kmenové škole. Kladem je zařazování skupinových činností a dostatek času pro hru, využívání nabídek prostor pro pohyb dětí (fitness centrum) a možnost individuální volby činností v průběhu dne.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Libuše Tláskalová	L. Tláskalová v.r.
Člen týmu	Mgr. Stanislava Vandová	St. Vandová v.r.

V Praze dne 24. listopadu 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 12. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Dana Moravcová

Moravcová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy – odbor školství MHMP	5. ledna 2004	012374/03-1404
Zřizovatel Městská část Praha 2, Nám. Míru 20	5. ledna 2004	012374/03-1404

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.